

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИКО-ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЦЕНТРАЛЬНА МЕТОДИЧНА РАДА

МАТЕРІАЛИ

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ЦЕНТРАЛЬНОЇ МЕТОДИЧНОЇ РАДИ ЗДМФУ**

ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ІНСТРУМЕНТИ В ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА

25 квітня 2024 року, м. Запоріжжя

Запоріжжя, 2024

МІСЦЕ ЕЛЕКТРОННИХ ІНСТРУМЕНТІВ НАВЧАННЯ У СИСТЕМІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ ЛІКАРІВ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ – СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ.....	60
Кульбачук О.С., Сідь Є.В., Соловйов О.В., Піскун А.В.	
ЩОДО ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «БІООРГАНІЧНА ХІМІЯ» В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	61
Кучеренко Л.І., Кандибей К.І.	
КОМУНІКАЦІЯ ТА СПІЛКУВАННЯ У СУЧАСНІЙ МЕДИЧНІЙ ОСВІТІ	62
Лашкул Д.А., Назаренко О.В.	
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ – ЯК ОДИН ІЗ МЕТОДІВ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ.....	63
Лукашенко Л. В., Лихасенко І. В.	
СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ.....	64
Луценко Н.С., Рудичева О.А., Ісакова О. А., Кирилова Т.С., Михальчик Т. С.	
СИМУЛЯЦІЙНИЙ ТРЕНІНГ ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕТОД В ПІДГОТОВЦІ ОТРИМУВАЧІВ ОСВІТИ З МЕДИЦИНИ НЕВІДКЛАДНИХ СТАНІВ	66
Льовкін О.А.	
ВІЗУАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ В ОПАНУВАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ДЕРМАТОВЕНЕРОЛОГІЯ».....	67
Макуріна Г.І., Чернеда Л.О.	
ЗАСТОСУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ ПРИ ПРОВЕДЕННІ ПІСЛЯДИПЛОМНОГО НАВЧАННЯ СТОМАТОЛОГІВ.....	69
Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
ПРОФЕСІЙНА МОТИВАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ІНТЕГРАЦІЇ ФУНДАМЕНТАЛЬНИХ І КЛІНІЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ	70
Мельнікова О.З., Іванченко О.З., Мікасян Г.Р.	
ІННОВАЦІЙНІ ТА ТРАДИЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК ІНСТРУМЕНТИ АКТИВІЗАЦІЇ МИСЛЕННЯ МАЙБУТНІХ КЛІНІЦИСТІВ В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ.....	73
Михайловська Н.С., Стецюк І.О., Коновалова М.О., Мануйлов С.М.	
ПІДГОТОВКА СТОМАТОЛОГІВ В ІНТЕРНАТУРІ – ВИКЛИКИ ЧАСУ	75
Міщенко О.М., Манухіна О.М., Варакута О.А., Сидоряко А.В.	
РОЛЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ КЛІНІЦИСТА.....	77
Москвітін Д.А.	
ОЧНА ТА ДИСТАНЦІЙНА ФОРМИ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЛІКАРЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	78
Недельська С.М., Ярцева Д.О., Мазур В.І., Самохін І.В., Кряжев О.В., Бессікало Т.Г., к.мед.н., Кляцька Л.І., Федосєєва О.С., Лямцева О.В.	
ВИКОРИСТАННЯ ІНОВАЦІЙНИХ ПРОГРАМ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В НАВЧАНІ ЛІКАРЯ-ЛАБОРАНТА	79
Павлов С.В., Баранова Л.В.	
ОСОБЛИВОСТІ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ КЛІНІЦИСТА-ФАРМАЦЕВТА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	81
Панасенко О.І., Карпенко Ю.В., Куліш С.М., Аль Халаф Н.А.	
ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ У ЗМІШАНОМУ ФОРМАТІ.....	83
Пацера М.В.	
ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ З ПРОПЕДЕВТИКИ ПЕДІАТРІЇ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	84
Пащенко І.В., Соляник О.В.	
ІНФОРМАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПРОЦЕСУ СТВОРЕННЯ САЙТУ НАВЧАЛЬНОЇ АПТЕКИ.....	87
Пишнограєв Ю.М.	

Все це дозволяє покращити результат навчання, виявити позитивні моменти та недоліки. Особливе значення даний метод має при опрацюванні ситуаційних сценаріїв, надання допомоги у випадках невідкладних станів. Вміти приймати швидкі рішення при оцінці показників вітальних функцій, надання невідкладної допомоги, здатність застосовувати професійні вміння у повсякденній практиці є основними професійними компетентностями лікаря майбутнього.

Максимально використати результативність симуляційного навчання можливо лише на підставі ефективної методології, належній підготовці викладачів. Базовим у вирішенні широкого кола завдань у навчальному процесі залишається комплексний підхід: злагоджена робота в команді, наявність індивідуальних знань, вмінь, навичок, здатність діяти в умовах напруженого нервового стану в складних ситуаціях. Надзвичайно важливо формування здатностей прийняття рішень, організаційних та лідерських рис у колективному спілкуванні.

Висновок: Симуляційне навчання дає можливість на підставі теоретичної підготовки отримати оптимально ефективно засвоєння практичних навичок, сформувати вміння працювати в команді, орієнтуватись в особливих ситуаціях майбутньої професії, бути впевненим у прийнятті правильної діагностично – лікувальної тактики.

СУЧАСНІ ІНТЕРАКТИВНІ ІНСТРУМЕНТИ ДЛЯ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРАКТИЧНОГО НАВЧАННЯ ЛІКАРІВ НА ПІСЛЯДИПЛОМНОМУ ЕТАПІ

Н.С. Луценко, зав. каф., О.А. Рудичева, доцент, О. А. Ісакова, доцент, Т.С. Кирилова, асистент,
Т. С. Михальчик, асистент

Ключові слова: практичні навички, післядипломна освіта, інтерактивне навчання

«Заняття медициною – це навчання, яке триває все життя» - сказав відомий нейрохірург Гарвей Кушинг, і добре відомо, що після завершення навчання в університеті, лікар постійно підтримує свої знання, шляхом відвідування конференцій, майстер-класів, підвищення кваліфікації на циклах тематичного удосконалення та стажуванні у різних медичних закладах. Саме якість надання медичних послуг у будь-якій країні залежить від постійного удосконалення лікарями своїх теоретичних та практичних знань. Тому дуже важливою передумовою безперервної післядипломної освіти, є не тільки створення системи та нових форм безперервного навчання, а її забезпечення якості навчального процесу.

Зазвичай, навчання лікарів відбувається у декількох етапів. По-перше, це отримання базових медичних знань у медичному ВУЗі та подальше набуття додаткових поглиблених знань за фахом при проходженні інтернатури. Це дуже важлива частина навчання, під час якої відбувається первинне отримання навичок і яка базується на системних загальноприйнятих рекомендаціях згідно конкретних правил та алгоритмів.

По-друге, післядипломна частина навчання відбувається у вигляді удосконалення вже існуючих навичок, та пов'язані з впровадженням у діяльність нових гайдлайнів, або появою нових методів діагностики та лікування, або викликана необхідністю набуття практичного досвіду нової технології у щоденну практику. Тому заходи післядипломного навчання більш складний та відповідальний процес, який залежить від вихідних вмінь, вже набутого досвіду та рівня базової підготовки лікаря та потребує індивідуального підходу та застосування різних форм навчання. А саме: як у вигляді самостійної підготовки, так і шляхом сумісної практичної підготовки з поглибленим вивченням різних особливостей, де вже, наприклад, розглядаються можливі хірургічні ускладнення та їх запобігання або проведення диференційної діагностики із залученням новітніх технологій та тощо.

Потрібно пам'ятати, що існують певні проблеми при практичному удосконаленні лікарів. Перш за все, дорослий, який навчається, розраховує на можливість швидкого застосування отриманих у процесі навчання знань, умінь та навичок, що вимагає високої професійної практичної підготовки викладача. Тільки викладач, що вільно володіє темою, методом дослідження або

проводить сучасні оперативні втручання може привести актуальні приклади, ознайомити із особливостями та надати практичні поради. Вдруге, навчальна діяльність дорослого значною мірою детермінована часом, а також побутовими, професійними, соціальними факторами, що гальмують або ускладнюють процес навчання. Втретє, швидкість змін сучасних технологій діагностики та лікування потребує постійного, безперервного оновлення матеріалів лекцій, практичних та семінарських занять та потребує постійного удосконалення викладачів.

Мета – показати сучасні інтерактивні інструменти для удосконалення практичного навчання лікарів на післядипломному етапі.

Тематичне удосконалення лікарів на кафедрі Хірургія 1 ННПО базується на застосуванні різних методів, які дозволяють удосконалити не тільки теоретичні знання, але і відпрацювати практичні навички навіть у лікарів хірургічних спеціальностей в умовах дистанційного навчання, що заохочує лікарів відвідувати навчальні курси та інші заходи.

До сучасних інтерактивних прийомів організації практичного навчання відносяться: метод «одного слайду», бінарні заняття, різні види он-лайн опитувань, відео-фільми діагностичних процедур, хірургічних втручань та навіть, інтерв'ю з пацієнтами, групові дискусії у малих групах, ситуаційні завдання, «мозковий штурм» та інші.

Методика «одного слайду» використовується на одному навчальному тематичному циклі, та складається із демонстрації результатів нового методу дослідження на різних етапах навчання. На етапі оцінки вхідного рівня проводиться виявлення базового рівня лікарів, демонструється актуальність навчання та стимулюється мотивація до отримання нових знань. На лекції – лектор надає детальну характеристику клінічним проявам, додатковим методам діагностики, шляхам усунення можливих помилок, питанням лікування, вірогідних ускладнень та принципам моніторингу за такими хворими. На практичному занятті – лікарі курсанти остаточно опановують новий метод при вирішенні клінічних кейсів із застосуванням, як голосувань, так і особистих відповідей. Дана методика є покроковою, інтерактивною, що додає цікавості до процесу навчання та підвищує ступінь засвоєння матеріалу.

Бінарні заняття – нетрадиційна організація навчального процесу за участю де-кількох викладачів, що дозволяє урізноманітнити освітній процес, заохотити лікарів до участі в дискусії та висловлюванню своїх поглядів, що сприяє підвищенню мотивації до навчання. Але проведення такого заняття потребує психологічного та професійного сумісництва викладачів, які працюють у єдиній команді, а також наявних сценаріїв, в яких прописана роль кожного викладача в залежності від напрямку обговорення. Бінарні заняття дозволяють активізувати учбовий процес, шляхом висловлювання провокаційних питань, або суперечливих, сумнівних думок. Ці заняття дуже корисні при наявності неактивних лікарів, які непомітно для себе стають учасниками учбового процесу, та сприяють ефективному засвоєнню матеріалу.

«Кейс-стаді» це відомий метод закріплення практичних навичок, що заснований на поступовому розгляді клінічного випадку, з поглибленим вивченням додаткових методів діагностики, лікування, переваг і недоліків, можливих ускладнень. Під час розгляду випадку використовують відео-матеріали діагностичних або хірургічних втручань, результати обстежень та аналізують отримані результати.

«Мозковий штурм» – це командний метод проведення заняття, що сприяє розвитку критичного мислення, активізує розумову та творчу активність лікарів. Це групова дискусія для пошуку варіантів вирішення проблеми. Під час обговорення висловлюються різні ідеї, які фіксуються, аналізуються та обирається найкращий варіант вирішення проблеми.

Таким чином, комбінація різних прийомів інтерактивного навчання дає можливість лікарям курсантам не тільки оновити свої знання, удосконалити практичні навички, а ще і отримати позитивні емоції від процесу навчання, додатково розкрити свій потенціал та продовжувати подальше навчання.